

K tomuto např. uvádí následující standard:

Standard 13.7

Ve školním prostředí by rozhodnutí nebo hodnocení, které bude mít významný dopad na další osud žáka, nemělo být provedeno na základě jediného testového skóre. Měly by být zváženy další relevantní informace, pokud to zvýší validitu rozhodnutí.

Komentář: Příkladem může být situace, kdy cílem testování je rozpoznat žáky se speciálními potřebami, včetně žáků, kteří by měli prospěch z programů pro nadané a talentované děti. V takové situaci je třeba provést screening nebo předběžné testování, které později může být doplněno důkladnějším vyšetřením, při kterém by mělo být použito více metod a shromážděny údaje z více zdrojů. U všech údajů je hodnocena jejich validita, reliabilita a význam pro speciální potřeby žáků. Je důležité, aby odborník při rozhodování vzal v úvahu kromě testových skóre také další relevantní informace (např. studijní výsledky, pozorování při výuce, sdělení rodičů).

3.4 Testy ověřovací a rozlišovací (srovnávací), příklady použití

Dělení testů na ověřovací (testy absolutního výkonu, kritériální, criterion-referenced measurement, CR-testy) a rozlišovací (testy relativního výkonu, srovnávací, norm-referenced measurement, NR-testy) je jedním z jejich tradičních třídění.⁵¹ V reálné praxi jsou konkrétní testy často určitým kompromisem mezi ověřovacím a rozlišovacím testem, někdy se blíží více jednomu typu, jindy druhému (viz příklad testu NIQES níže). Z hlediska výkladu je toto třídění užitečné, protože umožňuje poukázat na důležitost promyšlení testu od počátku jeho přípravy až po vyhodnocení výsledků a nakládání s nimi.

Testy ověřovací (Schindler, 2006):

- Základním účelem je ověření, zda žák (nebo obecně zkušební) dosáhl požadované úrovně znalostí či dovedností.
- Výsledky žáka neporovnáváme s ostatními žáky, ale pouze s definovanou úrovní požadavků.
- Součástí testu je i hraniční skóre (cut-off score). Optimálním výsledkem testování by bylo, kdyby všichni žáci dosáhli výsledku lepšího, než je hraniční skóre.
- Důležitá je obsahová validita testu (viz podkapitola 4.6).
- Časový limit by neměl mít vliv na dosažený výkon.
- Vzhledem k distribuci výsledků (viz graf v příkladu 3.11) mohou mít žáci pocit, že se jednalo o poměrně snadný test (nebo test s náročností, na kterou jsou ve škole zvyklí).

Příkladem jsou různé certifikační zkoušky, např. zkouška v autoškole, zkouška z českého jazyka pro cizince spojená s určitými právy při jejím složení, certifikační zkouška z cizích jazyků. Státní maturita by měla být též tímto typem zkoušky.

Testy rozlišovací:

- Základním účelem je vzájemné porovnání žáků (nebo obecně zkušebních).
- Výsledky žáka jsou srovnány s výkony ostatních, žáky je možné uspořádat do pořadí.

⁵¹ Viz např. česky vydané publikace: Byčkovský, P., (1982). *Základy měření výsledků výuky*, Chráska, M. (1999): *Didaktické testy*, Schindler, R. et al. (2006). *Rukověť autora testových úloh* (praktická příručka pro tvůrce úloh, vydalo Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání pro své autory úloh, ke stažení na <http://www.cermat.cz/rukovet-autora-testovych-uloh-1404034186.html>).